

Nr 51.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående årligt understöd åt extra ordinarie kammarskrivaren vid tullverket Martin Fredrik Bibergs änka och dotter; given Stockholms slott den 31 januari 1919.

Under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t föreslå riksdagen medgiva, att extra ordinarie kammarskrivaren i generaltullstyrelsens kameral- och revisionsbyråer samt vid tullförvaltningen i Stockholm Martin Fredrik Bibergs änka Dagmar Biberg, född Beausang, och dotter, Margit Elisabeth, tilldelas ett årligt understöd av 385 kronor att av det å tullverkets omkostnadsstat uppförda förslagsanslaget till diverse utgifter utgå enligt de grunder, som i reglementet den 30 maj 1884 för tullstatens enskilda pensionsinrättning föreskrivas i fråga om pension till änkor och barn efter ordinarie befattningshavare vid tullverket.

De till ärendet hörande handlingar skola riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas.

GUSTAF.

F. V. Thorsson.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 31 januari
1919.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden: PETERSSON,
 SCHOTTE,
 PETRÉN,
 NILSON,
 LÖFGREN,
 RYDÉN,
 UNDÉN,
 THORSSON.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Thorsson, anförde:

Med underdånig skrivelse den 27 september 1918 har generaltullstyrelsen överlämnat en till styrelsen ställd, av åtskilliga bilagor åtföljd skrift, däri extra ordinarie kammarskrivaren i generaltullstyrelsens kameral- och revisionsbyråer samt vid tullförvaltningen i Stockholm Martin Fredrik Bibergs änka, Dagmar Biberg, född Beausang, med förmälan, att hon i följd av sin mans frånfälle befunne sig i mycket knappa omständigheter och vore hänvisad att uteslutande genom eget arbete försörja sig och sitt 2 år 8 månader gamla barn, anhållit om utverkande av något bidrag till sitt eget och sitt förenämnda barns uppehälle. Till stöd härför hade änkefru Biberg ytterligare åberopat, att hennes

avlidne man under närmare tio år varit anställd vid tullverket, varför och då han för sin tjänstgöring erhållit utmärkta vitsord, utsikt för honom förefunnits att, om han levat, snart vinna ordinarie anställning i tullverket.

Av handlingarna i ärendet framginge, att bemälda Martin Fredrik Biberg, som, född den 1 november 1883, antagits till extra ordinarie kammarskrivare i tullverket den 25 maj 1908 därefter i sådan egenskap effektivt tjänstgjort 8 år 1 månad; att han under sin tjänstgöring ådaga-lagt utmärkt duglighet och pålitlighet samt iakttagit ett mycket gott uppförande; att han den 19 februari 1918 avlidit och efterlämnat, för-utom änkan, dottern Margit Elisabeth, född den 2 augusti 1915; att behållningen i boet utgjorde 437 kronor; samt att enligt ett mellan makarna Biberg upprättat äktenskapsförord änkefru Biberg i boet med-fört, förutom åtskilliga lösören med ett sammanlagt värde av 1,882 kronor, penningmedel till ett belopp av tillhoppa 1,900 kronor, vilka medel emellertid enligt av änkefru Biberg avgiven förklaring numera vore helt och hållet förbrukade.

Generaltullstyrelsen anför för sin del:

»Då Biberg vid sin död icke innehaft ordinarie anställning i tullverket, kunna hans änka och barn icke komma i åtnjutande av pension vare sig från tullverkets enskilda pensionsinrättning eller av allmänna medel. Som Biberg emellertid antagits i tullverket före 1910 års utgång och effektivt tjänstgjort mera än 8 år, har han vid sin död intagit en ställning i tullverket, vilken i visst avseende varit jämförlig med anställning som kammarskrivare å ordinarie stat. Enligt punkten 2 i de vid nämnda kungörelsen den 18 juni 1910 angående avlöningsreglemente för tjänstemän vid tullverkets lokalförvaltning samt kust- och gränsbevakning fogade övergångs-bestämmelser må nämligen den som före 1910 års utgång antagits till e. o. tjänste-man vid nämnda förvaltning samt med eller efter ingången av år 1911 utnämnes till ordinarie tjänst, i den mån generaltullstyrelsen finner honom böra komma i åtn-jutande av dylik förmån, i avseende å beloppet av den fasta ingångsavlöningen vid tillträdet av bl. a. kammarskrivartjänst å den nya staten räkna sig till godo vad som överstiger åtta år av den tid, han före utnämningen med eller utan ersättning effektivt tjänstgjort. Ifrågavarande stadgande läser avse att bereda de tjänstemän, som först efter mycket lång tids tjänstgöring vinna befordran till ordinarie tjänst, ett vederlag för den tid, de oftast mot mycket ringa ersättning måst tjänstgöra, innan de lyckats erhålla ordinarie anställning, och synes förutsätta, att sådan an-ställning bör kunna vinnas efter högst åtta år. Befordringsförhållandena inom tull-verket hava emellertid till mycket väsentlig del på grund av den ifrågasatta om-organisationen av verket under de senare åren varit synnerligen ogynnsamma. Därest detta ej varit fallet, hade Biberg helt säkert vunnit ordinarie anställning i tullverket. Vid sådant förhållande synes det styrelsen hårt, att änkefru Biberg icke kan komma i åtnjutande av den pension, vartill hon, därest berörda ogynnsamma förhållanden icke varit rådande, med all sannolikhet nu skulle hava varit

Generaltull-
styrelsen.

berättigad. Styrelsen har därför funnit sig böra, med överlämnande av samtliga till ärendet hörande handlingar, hos Eders Kungl. Maj:t i underdånighet hemställa, att Eders Kungl. Maj:t tacktes, utverka ett årligt understöd åt änkefru Biberg och hennes ovannämnda barn.

Rörande det ifrågasatta understödsbeloppets storlek får styrelsen anföras, att styrelsen anser detsamma böra utgå med det belopp, änkefru Biberg ägt uppbära i pension, därest hennes man vid sin död innehaft ordinarie anställning i tullverket, dock efter avdrag för de tillskott, som kunna beräknas skola hava erlagts, för att hans efterlevande skulle hava kommit i åtnjutande av sådan förmån. Under antagande, att Biberg innevarande år befordrats till kammarskrivare i tullverket, hade han i sådan egenskap ägt uppbära 2,100 kronor i lön och 700 kronor i tjänstgöringspenningar och änkefru Biberg sålunda, jämlikt § 9 i nådiga reglementet för tullstatens enskilda pensionsinrättning den 30 maj 1884, nu varit berättigad till pension med 15 procent å den lön, varefter Biberg till pensionsinrättningen bidragit, eller således med 315 kronor. De tillskott, som under berörda antagande skolat erläggas till pensionsinrättningen, utgöras jämlikt §§ 5 och 6 i nyssnämnda reglemente av dels s. k. bottenpenning, utgörande 6 procent å ordinarie lönebeloppet, dels åldersavgift, dels ock årsavgift. Sistnämnda båda avgifter äro emellertid beroende av när befordran äger rum och sökandens ålder därvid, varför desamma i förevarande fall icke kunna exakt beräknas. Enligt en å styrelsens kameralbyrå gjord beräkning torde emellertid samtliga ifrågavarande tillskott icke kunna beräknas till högre belopp än att de motsvara ett årligt avdrag av 35 kronor från den ifrågasatta pensionen. På grund av den ringa kapitalbehållningen i Bibergs bo och då, enligt vad upplyst blivit, de av änkefru Biberg i boet medförda kontanta medel förbrukats, lär emellertid änkefru Biberg under antagande, att hennes man vid sitt fränfalle innehaft ordinarie kammarskrivartjänst, hava varit berättigad jämväl till pension av allmänna medel med 105 kronor jämlikt bestämmelserna i nådiga reglementet för pensioneringen, å allmänna medel, av tulltjänstemäns i fattigdom efterlämnade änkor och barn den 16 februari 1833.

På grund av vad här ovan anförts får styrelsen i underdånighet hemställa, att Eders Kungl. Maj:t tacktes utverka, att änkefru Biberg och hennes förutnämnda barn måtte tillerkännas ett årligt understöd av trehundraåttiofem kronor att utgå på sätt i förberörda nådiga reglemente den 30 maj 1884 föreskrives i fråga om pension till änkor och barn efter ordinarie befattningshavare vid tullverket.

Enligt § 11 mom. 1 i reglementet den 30 maj 1884 — efter ändring den 2 december 1892 — åtnjuter, med visst undantag, änka pension så länge hon lever ogift, men barns pensionsrättighet upphör vid fyllda aderton år samt för döttrar även dessförinnan, om de träda i gifte. Vidare gäller enligt mom. 2 i samma paragraf, att då pension enligt reglementet upphör, må den icke till vederbörande utbetalas för längre tid än till slutet av det halvår, varunder orsaken till dess upphörande inträffat.

Statskontoret.

Till följd av remiss har statskontoret den 5 oktober 1918 avgivit utlåtande i ärendet samt därvid anfört följande:

»Med hänsyn till de i detta ärende anförda omständigheter anser statskontoret i likhet med generaltullstyrelsen billighetsskäl bjuda, att något understöd beredes sökanden och hennes dotter. Enligt föreliggande förslag skulle understödet utgå på sätt i reglementet för tullstatens enskilda pensionsinrättning den 30 maj 1884 föreskrives i fråga om pension till änkor och barn efter ordinarie befattningshavare vid tullverket. Detta torde innebära, att en del av understödsbeloppet beräknas tillkomma dottern, så länge hon är minderårig, men att hela beloppet sedermera utgår till änkan. Mot en sådan anordning skulle måhända icke vara något att erinra vid det förhållande att understödet är enligt förslaget avsett att utgå av tullmedlen; men statskontoret, som för sin del icke finner något i och för sig att erinra mot det föreslagna understödsbeloppet, anser sig dock böra framhålla, att, om det gällt beredande av understöd till sökanden och hennes dotter att utgå från allmänna indragningsstaten, understödet synes hava bort fördelas med 300 kronor till änkan, att åtnjutas under återstående livstiden så länge hon förbliver änka, och med 85 kronor till dottern att utgå intill uppnådd ålder av 21 år.»

Då, enligt vad i ärendet blivit upplyst, Biberg effektivt tjänstgjort i tullverkets tjänst under mera än åtta år, och då han därigenom vid sin död intagit en ställning i verket, vilken vore, såsom generaltullstyrelsen erinrat, i visst avseende jämförlig med anställning som kammarskrivare å ordinarie stat, synes mig billigheten fordra, att från statens sida något understöd beredes hans änka och minderåriga dotter och har jag icke funnit något att erinra vare sig beträffande det understödsbelopp, generaltullstyrelsen föreslagit, eller i fråga om de grunder för deras åtnjutande, varom samma myndighet hemställt.

*Departements-
chefen*

Någon avvikelse från gällande bestämmelser i reglementet för tullstatens enskilda pensionsinrättning, så att understödet skulle fördelas med visst belopp å änkan och visst belopp å dottern, på sätt statskontoret i sitt yttrande antytt, synes mig icke böra ifrågakomma. Understödet bör lämpligen kunna utgå från det å tullverkets omkostnadsstat uppförda förslagsanslaget till diverse utgifter.

Jag anser mig på grund av vad sålunda av mig anförts böra hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva

att extra ordinarie kammarskrivaren i generaltullstyrelsens kameral- och revisionsbyråer samt vid tullförvaltningen i Stockholm Martin Fredrik Bibergs änka Dagmar Biberg, född Beausang, och dotter, Margit Elisabeth, tilldelas ett årligt understöd av 385 kronor att av det å tullverkets omkostnadsstat uppförda förslagsanslaget till diverse utgifter utgå enligt de grunder, som i reglementet den 30 maj 1884 för tullstatens enskilda pensionsinrättning föreskrivas i fråga om pension till änkor och barn efter ordinarie befattningshavare vid tullverket.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen biföll Hans Maj:t Konungen; och skulle till riksdagen avlåtas proposition av den lydelse, bil. litt ... vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Herbert Wallin.